

1000248875777

ikt. szám: FPH070 /243 - 5 /2024

444.hu

@444.hu

Tisztelt !

2024. május 21-én beérkezett közérdekűadat-igénylésére válaszul az alábbi tájékoztatást adom.

1. A rendelet hatályba lépése óta mennyi bevétele volt a fővárosnak a bírságokból?

A Fővárosi Önkormányzat tulajdonában álló közterületek használatáról szóló 3/2013. (III. 8.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Fkr.) 33/K. § (1)-(3) bekezdése alapján jogellenes közterület-használatot valósít meg az a mikromobilitási szolgáltató, amelynek a kölcsönzési célú mikromobilitási eszközei közterület-használati hozzájárulás nélkül, vagy a közterület-használati hozzájárulásában foglaltaktól eltérően kerültek elhelyezésre, tárolásra a mikromobilitási ponton vagy az ún. free float rendszerben a mikromobilitási ponton kívüli közterületen, továbbá amelynek a közterületen elhelyezett, tárolt kölcsönzési célú mikromobilitási eszközei a vonatkozó jogszabályok szerint megkövetelt műszaki követelményeknek nem felelnek meg, rendeltetésszerű használatra nem alkalmasak, valamint amelynek a kölcsönzési célú mikromobilitási eszköze mikromobilitási ponton kívül, vagy egyébként a free float rendszerben a közterület rendeltetésszerű használatát, így különösen a gyalogos közlekedést akadályozó, és a közúti közlekedés rendjét, a biztonságos járműközlekedést bármiféleképpen megsértő módon kerül elhelyezésre, tárolásra a közterületen. Nem minősül ugyanakkor jogellenesnek a közterület-használat, ha a kölcsönzési célú mikromobilitási eszköz teljes terjedelmében a mikromobilitási pont hozzá legközelebbi külső szélétől számított 5 méteren belül került elhelyezésre azzal, hogy ez az elhelyezés egyébként a közterület rendeltetésszerű használatát, így különösen a gyalogos közlekedést nem akadályozza, a közúti közlekedés rendjét, a biztonságos járműközlekedést semmilyen módon nem zavarja.

Mindezidáig négy mikromobilitási szolgáltatóval kötött hatósági szerződést a Fővárosi Önkormányzat. (Jelenleg két szolgáltatóval áll hatósági szerződéses jogviszonyban.) Jogellenes közterület-használat miatt több alkalommal is hatósági eljárást indítottunk. Ezen eljárások közül több már lezárásra került, ezen eljárások eredményeként a hatóság több mint 80 millió forint (megközelítőleg 83,5 millió forint [pontosan: 83 540 733 forint]) közterület-használati díjat szabott ki a szolgáltatókra. Több eljárás jelenleg is folyamatban van.

2. Hány terület kötött szerződést a szolgáltatókkal?

A Fővárosi Önkormányzat a BKK Budapesti Közlekedési Központ Zrt. (a továbbiakban: BKK) közreműködésével számos egyeztető fórumot szervezett a kerületi önkormányzatokkal. A mikromobilitási járművek és eszközök kölcsönzési célú igénybevétele érdekében való közterületi kihelyezésével összefüggő szabályrendszer összehangolása és a tartós együttműködés érdekében

a kerületek (I., II., III., V., VI., VII., VIII., IX., XI., XIII., XIV., XX.) és a Fővárosi Önkormányzat között együttműködési megállapodás jött létre. Ezek a kerületek kifejezték szándékukat hatósági szerződés vagy együttműködési megállapodás megkötésére a rollerszolgáltatókkal. Az együttműködési megállapodás alapján a felek az egységes fővárosi MMP-hálózat létrehozatala érdekében a saját tulajdonukban álló közterületeken a megállapodás és együttműködési mechanizmus keretében kialakított egységes elvek mentén alakítják ki és üzemeltetik az MMP-eket és az elérhető szolgáltatások koordinációjának érdekében együttműködnek.

Azonban hivatalból a Fővárosi Önkormányzat nincs hivatalos tudomása arról, hogy az egyes kerületek kötöttek-e formális megállapodást a szolgáltatókkal, és ha igen, pontosan milyen formában de vélelmezhetően a fent felsorolt kerületek mindegyike kötött hatósági szerződést vagy együttműködési megállapodást a szolgáltatókkal. Az együttműködésben nem részes kerületek esetében a Fővárosi Önkormányzat nem rendelkezik információval a rollerszolgáltatókkal kapcsolatos viszonyukról – maguk a rollerszolgáltatók vagy az érintett kerületek tudják megerősíteni a szerződések/megállapodások létét és pontos körét.

3. Mennyi bevételük volt a közösségi parkolók igénybevételéért?

A mikromobilitási eszközök elhelyezésére különös szabályokat tartalmaz az Fkr. Ezek röviden az alábbiak:

A mikromobilitási szolgáltatók kölcsönzési célú mikromobilitási eszközeit a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában lévő közterületeken – főszabály szerint – kizárólag az erre a célra kijelölt mikromobilitási ponton helyezhetnek el és tárolhatnak kifejezetten erre vonatkozó érvényes közterület-használati hozzájárulás birtokában. Mikromobilitási pont a közterületnek mikromobilitási eszközök elhelyezése, tárolása céljából kijelölt és ebből a célból üzemeltetett része, ide nem értve a közösségi kerékpáros rendszer gyűjtőállomásainak területét.

A kölcsönzési célú mikromobilitási eszközök elhelyezése szempontjából Budapest területe négy mikromobilitási zónára osztott: 1. belvárosi zóna, 2. átmeneti zóna, 3. külvárosi centrum zóna és 4. külvárosi terület zóna, amely az 1-3. zónába nem tartozó minden egyéb terület.

A fenti főszabálytól eltérően a külvárosi terület zónában a kölcsönzési célú mikromobilitási eszközök mikromobilitási ponton kívüli közterületen is elhelyezhetők (free-float rendszer), amennyiben az a közterület rendeltetésszerű használatát, így különösen a gyalogos közlekedést nem akadályozza, és a közúti közlekedés rendjét, a biztonságos járműközlekedést semmilyen módon nem zavarja.

A Fővárosi Önkormányzat a mikromobilitási pontok kijelöléséről külön döntést hoz, amelyet a Fővárosi Közlönyben is közzétesz. A kijelölt mikromobilitási pont és annak területi határa megfelelő jelzéssel (táblával, felfestéssel, vagy más jól látható módon) kerül megjelölésre. Kivételesen és ideiglenes jelleggel a mikromobilitási pont közterületen való megfelelő megjelölése legfeljebb egy év időtartamig mellőzhető, ha az a mikromobilitási eszközök jogszerű használatának előmozdítása érdekében feltétlenül szükséges. Az ilyen mikromobilitási pont területének a mikromobilitási pont középpontja körüli, a kijelölő döntésben a műholdas navigációs rendszerek hibahatárára is figyelemmel meghatározott nagyságú, de legfeljebb 30 méter sugarú kör körvonalon belülre eső területét kell tekinteni, ahol a mikromobilitási eszközök elhelyezése egyébként a közúti várakozóhelyek járművekkel való használatát és járdákon a gyalogos közlekedést nem akadályozza, a közúti közlekedés rendjét, a biztonságos járműközlekedést semmilyen módon nem zavarja. A Fővárosi Önkormányzat tulajdonában álló közterületeken kijelölt mikromobilitási pontoknak az adatait a Főpolgármesteri Hivatal a www.budapest.hu honlapon folyamatosan, a mikromobilitási pontok térképen való kereshetőségét is biztosító módon közzéteszi.

A mikromobilitási szolgáltatók a mikromobilitási pontot érvényes közterület-használati hozzájárulás birtokában is csak a többi jogszerű közterület-használóval (az érvényes közterület-használati hozzájárulással rendelkezőkkel) közösen, egymást nem korlátozva vehetik igénybe kölcsönzési célú mikromobilitási eszközök elhelyezése, tárolása céljából.

2022-2023-ban összesen négy mikromobilitási szolgáltatóval kötött a Fővárosi Önkormányzat kölcsönzési célú mikromobilitási eszközöknek a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában lévő közterületeken történő elhelyezése, tárolása céljára hatósági szerződést, ezen szerződések alapján a mikromobilitási szolgáltatók megközelítőleg 22,5 millió forint közterület-használati díjat fizettek a Főváros egésze tekintetében az igénybe vett fővárosi tulajdonú közterületekért.

2023-2024-ben két mikromobilitási szolgáltatóval kötött a Fővárosi Önkormányzat kölcsönzési célú mikromobilitási eszközöknek a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában lévő közterületeken történő elhelyezése, tárolása céljára hatósági szerződést, ezen szerződések alapján a mikromobilitási szolgáltatók megközelítőleg 25 millió forint közterület-használati díjat fizetnek a Főváros egésze tekintetében az igénybe vett fővárosi tulajdonú közterületekért.

Az Fkr-nek a díjtételeket megállapító rendelkezései megalkotásánál elsődlegesen nem kizárólag a bevételi szempontok érvényesítése vezette az önkormányzatot. A Fővárosnak a BKK-val közösen kialakított mobilitási stratégiájának, a fenntartható közlekedési módok elterjedésének és mind nagyobb térnyerésének a mikromobilitási eszközök használata is fontos eleme, így a rendezett körülmények fenntartása és a bevételi szempontok mellett gazdasági ösztönzők is kiemelt szerepet játszottak a szabályozási rendszer, illetve a díjszabás kialakításában. Tekintettel arra, hogy a szolgáltatók több kerülettel is szerződést kötöttek, és a kerületek felé is fizetnek közterület-használati díjat – amire vonatkozóan pontos adattal nem rendelkezünk –, ezért a Főváros számára fizetendő díj az összefővárosi díjak csak egy része. Továbbá a Budapest kétszintű önkormányzati rendszerében történő működés a szolgáltatóknak bizonyosan többletköltséggel jár, amit a díjszabásra vonatkozó szabályozás során ugyancsak figyelembe vett a Főváros.

4. Hány mikromobilitási pontot hoztak létre?

Jelenleg 824 darab mikromobilitási pont (Mobi-pont) található Budapesten.

A fővárosi tulajdonú közterületeken a Tulajdonosi Bizottság (a továbbiakban: TB) 1072/2023. (XI. 28.) számú határozata szerint 2024. január 1. napjától – jelenleg – összesen 293 mikromobilitási pont van kijelölve (ebből 119 a belvárosi zónában, 147 az átmeneti zónában, 27 a külvárosi területen). 2024. augusztus 1. napjától a 409/2024. (IV. 23.) TB határozat szerint összesen 305 mikromobilitási pont lesz kijelölve (ebből 122 a belvárosi zónában, 153 az átmeneti zónában, 30 a külvárosi területen).

5. Az Önök értékelése szerint mennyire sikerült a rendelettel kezelni a rollerek által okozott problémákat?

Sokkal rendezettebb lett ezen eszközök használata.

Mivel a kormány a KRESZ szintjén nem egyértelműsítette az e-rollerekre vonatkozó szabályokat, ezért a Fővárosi Önkormányzat a BKK közreműködésével fővárosi szinten közterület-használati alapon dolgozott ki egységes megoldást a rollerek elhelyezésének szabályozására és az általuk korábban okozott problémák megoldására, amelyeket, hosszas tárgyalások után, a fenti mikromobilitási együttműködéshez csatlakozott önkormányzatok önkéntesen elfogadtak. A megállapodás alapján a megosztott e-rollerek elhelyezését Budapest közterületein az egyes önkormányzatok külön-külön, de azonos elvek mentén szabályozzák.

A 2023 év végi adatok szerint a fővárosi tulajdonú közterületek belvárosi zónájában 13-14% a nem mikromobilitási pontokon elhelyezett megosztott járművek, e-rollerek aránya, a fővárosi tulajdonú területek átmeneti zónájában 18-19% a nem mikromobilitási pontokon elhelyezett megosztott e-rollerek aránya.

Összefoglalva: mivel a közterület-használat szabályait a Fővárosban – szemben a gépjárművek várakozására vonatkozó szabályokkal – a huszonhárom kerület és a Főváros önállóan szabályozza (és hajtja végre a saját területén), azt, hogy egy ilyen felhasználói szemmel nézve is egységesen kezelhető rendszer kialakult, önmagában sikernek tekinthető. A szabályozás valóban finomításra szorul még, ennek megvalósulására – a jelenleg még folyamatban lévő közigazgatási hatósági eljárások tapasztalataira is figyelemmel és a kerületekkel is együttműködve – előreláthatóan 2024 végén, 2025-ben kerülhet sor.

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 30. § (3) bekezdése értelmében tájékoztatom az igénylésével kapcsolatos jogorvoslati lehetőségekről: a 31. § (5) bekezdés szerint illetékes bírósághoz fordulhat, illetve jogsérelem esetén a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságnál (1055 Budapest, Falk Miksa utca 9–11.) bejelentéssel élhet.

Kelt: Budapesten, a minősített elektronikus aláírásba foglalt időbélyegző szerinti időpontban

Tisztelettel:

dr. Számadó Tamás
főjegyző